

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
14 травня 2021 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році

Полтава 2021

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, доцент.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2021. –328 с.

СУЧАСНІ РІШЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРСОНІФІКОВАНОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

*Левченко З. М.,
кандидат економічних наук, доцент;
Тютюнник С. В.,
кандидат економічних наук, доцент;
Дугар Т. Є.,
кандидат економічних наук, доцент*

Законодавство України передбачає персоніфікований облік відомостей, що використовуються для визначення права на пенсію кожної людини з урахуванням результатів її трудової діяльності. Ведеться облік того, як кожен громадянин та підприємство сплачують страхові внески в Пенсійний фонд України, а також які права на пільгове пенсійне забезпечення має кожен працівник. Громадянин може змінювати місце роботи, працювати за сумісництвом, бути зареєстрованим як підприємець, але відомості про стаж, заробіток та страхові внески накопичуватимуться в єдиній обліковій картці Пенсійного фонду України.

Персоніфікований облік полягає у збиранні, обробленні, систематизації та зберіганні передбачених законодавством про пенсійне забезпечення відомостей про фізичних осіб, що пов'язані з визначенням права на виплати з Пенсійного фонду та їх розмір за загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням [4].

Основними завдання персоніфікованого обліку є:

- створення єдиного державного автоматизованого банку відомостей про фізичних осіб;
- сприяння розвитку заінтересованості фізичних осіб у внесенні платежів на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та створення умов для їхнього контролю за сплатою цих платежів;
- сприяння створенню умов для більш повного надходження платежів на пенсійне страхування;
- створення інформаційних передумов для визначення розміру виплат за пенсійним страхуванням залежно від тривалості страхового стажу та особистого внеску фізичної особи у формування коштів цього страхування;
- забезпечення відповідно до законодавства захисту відомостей про фізичних осіб;
- інформаційне забезпечення завдань прогнозування та планування у системі пенсійного страхування [3].

В рамках реформування системи пенсійного страхування в Пенсійному фонді створена спеціальна інформаційна система – система персоніфікованого обліку відомостей (СПОВ), в якій накопичуються відомості про заробіток, дохід, внески і стаж застрахованих осіб (у тому числі з урахуванням умов роботи, які дають право на пільгове пенсійне забезпечення) [1]. Відомості про застраховану особу подаються страхувальниками та після відповідної обробки на місцевому рівні передаються до Державного реєстру застрахованих осіб. У цьому сховищі у

вигляді електронних облікових карток накопичуються відомості про застрахованих осіб за весь період їх трудової діяльності, починаючи з 2000 року.

В комплексі комп'ютерної програми щодо подання електронних форм звітності - «М.Е.Дос» функціонують спеціальні блоки для формування персоналізованої звітності: Річна персоналізація, Щомісячна персоналізація, Додатки ПФУ.

Використання даних персональної облікової картки спрощує процедуру оформлення пенсії і захищає застраховану особу від необхідності збору величезної кількості документів про заробіток (дохід). Єдина централізована база даних дозволяє накопичувати та зберігати інформацію, що надходить зі всіх місць, де працювала людина протягом своєї трудової діяльності, що дає можливість одержати і контролювати інформацію про дохід і страховий стаж застрахованої особи в будь-якому управлінні Пенсійного фонду [2]. Основні етапи становлення персоналізованого обліку в Україні подані в табл. 1.

Таблиця 1

Історичні етапи становлення персоналізованого обліку в Україні

Періоди розвитку	Інформаційне наповнення даних персоналізованого обліку	Нормативний документ
До 01.07.2000 року	Пенсійному фонду разом із Міністерством праці та соціальної політики, Міністерством фінансів та Державною податковою адміністрацією забезпечити з 1.10.1998 р. впровадження персоналізованого обліку відомостей у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.	- Закону України від 05.11.1991 р. № 1788-ХІІ «Про пенсійне забезпечення»; - Указ Президента України від 4 травня 1998 р. № 401 «Про заходи щодо впровадження персоналізованого обліку відомостей у системі обов'язкового державного пенсійного страхування».
З 01.07.2000 р. по 1.07.2002 р.	З 1 липня 2002 р. обчислення пенсій відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення» здійснюється із заробітку особи за період роботи після 1 липня 2000 р. за даними системи персоналізованого обліку	Постанова КМУ від 12.12. 2002 р. №1854 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України», (початок дії з 01.01.2004 року).
З 01.01.2004 року	З 01.01.2004 – за даними, які містяться в системі персоналізованого обліку, що створена з липня 2000 року, в якій накопичується інформація щодо нарахованої заробітної плати і сплати страхових та єдиного внесків.	Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».
З 10.07.2010 року	У Пенсійному фонді створено Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування, в розрізі: Реєстр страхувальників та Реєстр застрахованих осіб.	Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».
З 01.01.2021 року	Нова форма звітності «Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум	- Закон України від 19.09.2020 р. № 115-IX «Про внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове держа-

<p>утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску» (далі – розрахунок). Починаючи з I кварталу 2021 року роботодавці (страхувальники, податкові агенти) подають об'єднану звітність – Податковий розрахунок, до якого включені звіти з єдиного внеску соціального страхування (ЄСВ), військового збору та податку на доходи фізичних осіб (ПДФО), що унеможлиблює деталізацію розрахунків з ПФУ помісячно, а лише за цілих квартал.</p>	<p>вне соціальне страхування» щодо подання єдиної звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і податку на доходи фізичних осіб»; - Закон України від 19.09.2020 р. № 116-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подання єдиної звітності з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і податку на доходи фізичних осіб».</p>
--	--

Застрахована особа, звернувшись з паспортом та ідентифікаційним номером в органи Пенсійного фонду за місцем проживання або за місцем реєстрації підприємства, може отримати дані про себе та всю інформацію із своєї особової картки. Електронна облікова картка також зменшує ймовірність помилок і, в першу чергу, спрямована на захист громадянина.

Інформація з Державного реєстру використовується виключно для потреб, визначених громадян України за окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування. Основними користувачами даних системи персоніфікованого обліку є працівники відділів з призначення пенсій органів Пенсійного фонду, на яких покладена повна відповідальність у об'єктивному використанні даної інформації, для призначення та перерахунку відповідних виплат.

Список використаних джерел:

1. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 9 липня 2003 р. № 1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text> (дата звернення: 5.04.2021).
2. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 8 липня 2010 р. № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text> (дата звернення: 6.04.2021).
3. Щодо заповнення відомостей персоніфікованого обліку : Лист Пенсійного фонду України від 21 серпня 2014 р. № 21841/05-10. URL: <http://www.zarplata.co.ua/?p=2445> (дата звернення: 7.04.2021).
4. Про заходи щодо впровадження персоніфікованого обліку відомостей у системі обов'язкового державного пенсійного страхування : Указ Президента України від 4 травня 1998 р. № 401. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-98-%D0%BF#Text> (дата звернення: 5.04.2021).

Песцова-Світалка О.С., Кононенко Ж.А. ЗАОЩАДЖЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	73
Тютюнник Ю.М. ПОКАЗНИКИ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ БАНКУ	75
Томілін О.О. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКОСТІ В БУРЯКОЦУКРОВІЙ ГАЛУЗІ.....	77
Глущенко Ю.А. СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	79
Дорошенко О.О. ГОРИЗОНТАЛЬНЕ ВИРІВНЮВАННЯ ПОДАТКОСПРОМОЖНОСТІ БЮДЖЕТІВТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	81
Дроботя Я.А. РОЛЬ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА	83
Зоря О.П., Зоря С.П. НЕОБХІДНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО ІНВЕСТУВАННЯ У СТАЛІЙ РОЗВИТОК АГРАРНОЇ СФЕРИ.....	85
Краснікова О.М. ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА ЯК СУБ'ЄКТ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	88
Чумак В.Д., Бражник Л.В. ШЛЯХИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ БАНКРУТСТВА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	89
Єрмолаєва М.В. РОЗРАХУНКИ ЗА ОРЕНДОЮ ЗЕМЕЛЬНИХ ПАЇВ: ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ, ЗВІТНІСТЬ.....	91
Левченко З.М., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є. СУЧАСНІ РІШЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРСОНІФІКОВАНОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	94
Ліпська О.В., Ліпський Р.В. ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ 2021: ОСОБЛИВОСТІ ТА НЮАНСИ	97